

נולדת כל פעם

"שנים עבדתי כמפיקה צמודה לקורין אלאל ולאח שבת. ניהלתי הצגות לגלי עטרי, רונית שחר וריקי גל דרך חברה בשם כספית ש'יוק אמנים, וארגנתי ערכי אמנות אלטרנטיביים", היא מספרת כשאנחנו נפגשים בסטודיו המרווח שלה. בציור היא עסקה כל השנים, "אבל לא בתור הדבר העיקרי". כבר לפני עשר שנים, ואחרי שנים רבות בתחום הפקת האמנים, היא הרגישה שמהו במקצוע לא הרגיש לה נכון. "לא רציתי יותר לנהל אמנים, רציתי לנהל את עצמי", היא נזכרת. כשאחותה, שהייתה צעירה ממנה בשלוש שנים, נפטרה מלוקמיה, היא עברה טלטלה שגרמה לה להבין שהיא חייבת שינוי בחיים. ואז באה הנסיעה לארצות הברית.

יניצקי ובת זוגה התגוררו בארצות הברית בין השנים 2003-2005. הוגו עזב את הארץ כשיא האינפיפאדה, דבר שבא לידי ביטוי בתערוכה הראשונה שהציגה שם. "לתערוכה קראתי תל אביב-מיניאפוליס. המעבר היה מאוד חד מהארץ המדוממת לשקט ששורר שם. באתי לשם בטירוף, ורציתי להראות לתושבים שם את הסכסוך כפי שהוא נחוזה על ידי ישראלים, שיבינו מה עובר עלינו", היא נזכרת, "בהתחלה יצרתי

למלאכת הציור. בתערוכה החדשה, שנפתחה לפני כשבוע וחצי, ניתן למצוא משהו שהוא אפילו קצת מתילדה, המאופיין בהמון בובות של תינוקות, חרוזים, מקלות ארטיקים ועיניים מפלסטיק. שילוב קצת מעניין עבור אמנית שהיא גם לסבית מוצהרת, המגדירה את עצמה כפמיניסטית מושבעת.

אבל, יניצקי חיה טוב מאוד עם השילובים האלה שמאפיינים אותה. את ההרמוניה האישית שלה לקח לה המון זמן למצוא, וכעת היא רוצה להפיץ אותה לכל עבר. כמשך שנים הייתה כדורסלנית מקצועית, ובהמשך עסקה בניהול אמנים, קריירה שגם אותה מתחה על פני שנים ארוכות. ב-2003 החליטה לעזוב את הכול, ועברה להתגורר עם בת זוגה לחיים, ד"ר אסנת רויאל, במיניאפוליס מינסוטה, אי שם בצפון ארה"ב. מראש הנסיעה הייתה לזמן קצוב, ונועדה לצורך התמחות של רויאל בניתוחים לקיצור הכיבה. אבל די היה בפרק זמן קצר יחסית של שנתיים כדי לגרום ליניצקי להבין מה בעצם היא רוצה לעשות עם חייה מכאן והלאה – להיות אמנית ויוצרת.

סער ורדי

האמנית רונית יניצקי מאוד הייתה רוצה לשכנע אתכם לעשות ספייס, ולהכניס קצת הרמוניה לחיים. עובדה: לתערוכה החדשה שלה קוראים "הרמוניה – ברווח שבין מחשבה למחשבה", והיא כל כולה משרדרת נינוחות מסוג אחר.

בזמן שאמנים מסוימים אוהבים לתחום את היצירות שלהם בתוך מסגרות, יניצקי (52) חושבת מחוץ למסגרת, ובונה יצירות בתוך עיגולים ומשולשים, כאלו שיוצאות החוצה מהתמונה באמצעות אביזרים נלווים

את ד"ר אסנת רזיאל, הצעירה ממנה בחמש שנים, הכירה רונית יניצקי דרך חברה משותפת לפני כ-15 שנה. "אנחנו מאוד פתוחות לגבי הזוגיות שלנו. מבחינתנו, זה בכלל לא אישור", היא אומרת, ומוסיפה שאם כבר, "כל האמנים, הזמרים והזמרות רק הצליחו יותר מהרגע שיצאו מהארון. קורין אלאל, עברי לידר, יהודית רביץ, פוליקר. כולם גילו שלא מת העולם אם יוצאים מהארון. מצד שני, אי אפשר להכריח אנשים לצאת, או להוציא בכוח את האנשים, אפילו שמבחינה פוליטית אולי זה נכון. כל אחד והשליבים שלו".

לדבריה, גם החברה מסביב אף פעם לא שפטה אותה או את בת הזוג בגלל המיניות שלהן. אבל, היא מסייגת, "זה מאוד תלוי איפה אתה גר. עד היום יש ילדים כמו שראינו אחרי הפיגוע בברנוער, שההורים שלהם לא מקבלים אותם כמו שהם. וחבל, כי כבר רצחו כמה ילדים בגלל דעות של מטורפים. אולי בתל אביב יש תרבות של מועדונים, מקומות מפגש ותרבות הומוסקסואלית, אבל תיסע חמש דקות משם ותגלה ילדים ברחוב שצועקים על ילד אחר 'יא הומו', כאילו שזו קללה".

יניצקי כואבת לא רק את מצוקתה של הקהילה ההומוסקסואלית. גם חשובה לה מאוד העמידה על זכויות הנשים באשר הן. "רוב העולם חשוך ואפל, בעיקר כלפי נשים, ובייחוד נשים שחורות או אסלאמיות, ועוד אם הן לסביות בכלל אין מה לדבר".

ואיך היא עצמה מרגישה עם היותה אישה לסבית? "אף פעם לא הייתי בארון. כבר בגיל 18 הבנתי שאני נמשכת לנשים, אבל יש גם כאלו שגילו את זה בגיל 60, אחרי שהיו נשואות והיו להן ילדים. אין חוקים. אתה יכול להיות סטרייט או גיי, והעיקר שאתה מגיע לאושר שלך ותרגיש טוב עם מה שאתה עושה".

האם המיניות מתבטאת באמנות שלך?
"אני תמיד מתעסקת בכל התחומים האלה. אבל דווקא בתערוכה הזו רציתי משהו שיהיה יותר רגוע, שאנשים יגיעו למקום שהם ירגישו בו כמו במקדש בודהיסטי. אבל כן, גם עשיתי תערוכות שבהן הכנסתי את הקטע הלסבי והפמיניסטי".

כשלוחצים, היא מסכימה להגיד שיש גם יצירות בתוך התערוכה הנוכחית שלה שמביעות איזושהי אמירה פוליטית למען זכויות הנשים באשר הן, או כאלו שמדברות על נשיות. למשל, עבודה לה קראה "מלאכית", שמציגה זוג כנפיים על רקע שחור, שהמון אנשים פירשו כהמחשה לאורגזמה נשית. פריט אחר בתערוכה החדשה מציג אישה אפריקאית במרכז של עיגול גדול. "יציתי להאדיר דווקא את האישה השחורה, בעקבות כל השיח על עתיד העורבים הזרים בישראל", היא מגלה.

ומה בעתיד? תשני עוד פעם מקצועי?
"אני נהנית כל פעם להיוולד מחדש, מרגישה שאני כל הזמן נשאת צעירה בגלל זה. לדעתי חשוב מאוד לא לפחד לשנות, למרות שאני חושבת שזו הקריירה האחרונה שלי".

השלושה ולא מגבתיים?
"אני צריכה טבע ושקט. קשה לי ליצור כמצב אורבאני, וכשאני נמצאת בתוך העיר יש יותר מדי בטון סביבי".
בהתחלה קצת קשה להבין למה היא מתכוונת. הסטודיו שלה יושב לא רחוק מכביש 444 בואך פתח תקוה, אז על איזה טבע היא מדברת? אבל יניצקי נחושה בדעתה. "כשיגיע סוף סוף החורף", היא מחייכת, "הכול יהיה פה ירוק בחוץ. אחרי שיוורדים גשמים, נוצרות פה שלוליות מים ענקיות והמון ציפורים מגיעות. חוצמזה, אני נמצאת בתוך קיבוץ, אני מטיילת כאן הרבה

מיצג בשם You cannot win heaven with blood (אי אפשר להגיע לגן עדן דרך הרצח), שהיו בו המון תמונות של פיגועים. אחר כך כבר נרגעתי והתחלתי לצלם את החיות ואת הסנאים שנתקלתי בהם במינסוטה".
על החיים במדינה היא מספרת: "זו אחת המדינות היחידות באזור הזה של ארה"ב שהן דמוקרטיות, לא רפובליקניות. העיר עצמה, מיניאפוליס, היא עיר מדהימה עם תרבות ואנשים פתוחים וקהילה ענקית של גייז. הכול שם מכוסה בשלג. זו הייתה חוויה נפלאה".
עד היום, היא אומרת, היא שומרת על קשר

האמנית הלסבית רונית יניצקי החלה את דרכה כנדורסלנית מקצועית • אחר כך ניהלה זמרות מצליחות, ורק לפני כמה שנים התחילה ליצור אמנות למחייתה • כיום היא מתגוררת עם בת זוגה בגבעתיים, ומציגה את יצירותיה בסטודיו מרווח בגבעת השלושה

מחדש

והדרך לסטודיו עוברת דרך המון שדות. השקט הפסטוראלי הזה, היא אומרת, עושה לה רק טוב. "כשעובדים על גלריה, זה סוג של מדיטציה. את יוצאת מעצמך, לא חושבת על שום דבר אחר. לפני כל תערוכה, אני אוספת המון חומרים ורק אז מתחילה לחבר אותם. הכול נעשה פה, כי יש משהו במקום הזה שמשרה עליי אוירה של יצירה. אני עובדת על כל השטח ואף אחד לא מטריד אותי".

בינתיים, היא כבר הציגה שתי תערוכות בסטודיו שבגבעת השלושה (השלישית עלתה בשבוע שעבר, וצפויה לרוץ עד ה-30 בדצמבר). לפני זה, הציגה שתי תערוכות גם בבניין פיס שבדרך יצחק רביץ, מול קניון גבעתיים.

"יש שם מנהלת מדהימה בשם מלי. היא נתנה לי להציג את התערוכות הראשונות שעשיתי אחרי שחזרתי ארצה. אבל בשלב מסוים, הבנתי שאני חייבת מקום קבוע משל עצמי. זה הגיע למצב שהיצירות שלי התפרסו על פני כל הרירה".

זה לא שיגע את בת הזוג?
"ההפך. אסנת מתה על זה. אני זו שדחפת למשהו אחר. רציתי לבוא בבוקר, לשמוע ציפורים, לפגוש קיבוצניקים שאומרים לי בוקר טוב".

עם החברים הרבים שהכירה שם, ומגיעה כל שנה-שנתיים לבקר במקום. ככל זאת, המדינה עוררה בה חרדות יצירה שטרם חוותה קודם לכן. "בארה"ב עשיתי שש תערוכות בשנתיים. הייתי באטרף. זה מה שעשיתי כל היום. הייתי לוקחת את אסנת לעבודה, הולכת לחדר כושר ואז מציירת מהבוקר עד הערב. זה כל מה שהיה לי לעשות שם, והשקעתי בזה את כל כולי", מפרטת יניצקי.

ובכל זאת, היא שמחה לחזור לארץ. "אני חושבת שכל אחד צריך לצאת מכאן לתקופה של כמה שנים. זה מאוד עוזר לקבל פרספקטיבה, להתאוורר ולהרגיע קצת מהלחץ. בכלל, כיף מאוד לגור בחו"ל, אבל תמיד בסופו של דבר יש משהו שמושך אותך חזרה. כמה שקשה פה בארץ, ישראל תמיד תהיה המקום שבו נמצאים המשפחה והחברים, הנופים, הכינרת".

לגבעתיים הגיעה יניצקי בשנת 2005 ("אני מתה על העיר הזו", היא אומרת, ומספרת שלפני הנסיעה גרה גם בפתח תקוה וברמת גן). כיום היא מתגוררת במרחק הליכה מהמרכז של כורזין, מקום שבעצמו מהווה בית להמון אמנים, שמחזיקים גלריות מצליחות כלופטים ישנים.
למה בעצם בחרת לעבור מגבעת